

NOTAT

Til: Bygherre og dennes konsulent vedr. energipark ved St. Soels

Sagsnr.: 01.16.06-P05-1-18

Vedr.: Afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold

Dato: 12-07-2018

Baggrunden for afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold

Iht. miljøvurderingslovens § 23 skal myndigheden forud for bygherrens udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport, for projekter omfattet af § 15, stk. 1, afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten, jf. dog stk. 2 og 3.

Projektet ved St. Soels er omfattet af § 15, stk. 1, punkt 3, idet bygherre har anmodet om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering jf. § 18, stk. 2.

URLAND, vindteams konsulent, har sendt oplæg til forventede hovedproblemer i miljøkonsekvensundersøgelse for St. Soels Energipark. Oplægget har indgået ved Herning og Holstebro Kommuners udtalelse om miljøkonsekvensrapportens indhold, jf. § 23.

Afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de oplysninger der fremgår af miljøvurderingslovens § 20.

Af § 20, stk. 4 fremgår krav om at, miljøkonsekvensrapporten skal påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende faktorer:

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Den biologiske mangfoldighed
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskab
- Samspillet mellem ovenstående faktorer.

Nedenfor afgrænses de emner nævnt i § 20, stk. 4 som Herning og Holstebro Kommuner anser for relevante at bygherre belyser i miljøkonsekvensrapporten, og hvilke emner der ikke anses for at være relevante.

Hvert afsnit indledes med en introduktion til den viden Kommunerne har til området, projektet og vindmøllers påvirkning af omgivelserne forud for miljøundersøgelserne. Denne kendte viden danner baggrund for afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold. Bygherres konsulent vil i forbindelse med miljøundersøgelserne givet vis få større viden om miljøforholdene i området. Dette kan medføre at der er andre forhold end de beskrevne der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Befolkning og menneskers sundhed

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Vindmøller påvirker potentielt omgivelserne visuelt og med støj, skygge-kast/refleksioner fra solen.
- Et solcelleanlæg påvirker omgivelserne visuelt og der er risiko for refleksion fra solen.
- Der ligger nabobeboelser i projektområdets umiddelbare nærhed.
- Nærmeste byer er Tvis ca. 3,5 km nord for vindmøllerne, Aulum ca. 2,5 km mod sydøst og Sørvad ca. 5 km mod sydvest.
- Projektområdet er dyrket landbrugsjord og har ikke karakter af et rekreativt område.
- Der er få rekreative interesser i områderne omkring projektområdet. Vegen Å, ca. 4 km vest for vindmøllerne bruges til lystfiskeri, og hvor den løber gennem Skovlund Plantage umiddelbart syd for Holstebro findes en række natur- og vandrestier. Knap 2,5 km øst for vindmøllerne ligger en motorcrossbane.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Påvirkningen af nabobeboelser op til en afstand af ca. 1000 meter fra vindmøllerne undersøges, vurderes og beskrives i forhold til afstand, visuel påvirkning, støj og skyggekast, og refleksioner. Vindmøllernes visuelle påvirkning skal visualiseres fra mindst fire beboelser der dels illustrerer nogle af de mest påvirkede naboforhold og dels giver et repræsentativt billede af den visuelle påvirkning ved beboelser.

Påvirkningen af nabobeboelser omkring arealet til solcelleanlæg undersøges og belyses i forhold til afstand, visuel påvirkning, og refleksioner fra solen. Solcellernes visuelle påvirkning visualiseres som minimum fra den eller de beboelser, der vil få udsyn til solcelleanlægget fra beboelsesrum eller udendørs primære opholdsarealer. Det skal undersøges om der på anden vis kan ske en påvirkning hos de nærmest beliggende nabobeboelser.

I vurderingen af påvirkningen af naboer skal indgå viden fra undersøgelser om hvorvidt, og i så fald hvorledes, vindmøller påvirker menneskers sundhed.

Den visuelle/landskabelige påvirkning af de nærmeste byer belyses. Den visuelle/landskabelige påvirkning af nærmeste rekreative områder belyses såfremt projektet visuelt har betydning ift. den rekreative udnyttelse. – Se beskrivelse herom i afsnittet "Landskab".

Forventes ikke belyst i miljøkonsekvensrapporten

Det forventes ikke at være relevant at belyse støj, skyggekast og refleksion fra solen nærmere ift. de nærmeste byer idet de ligger på afstande på 2,5 km og der over. Det samme gør sig gældende ift. rekreative interesser i områderne omkring projektområdet.

Landskab

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Vindmøller påvirker landskabet som følge af deres højde, og kan være synlige på store afstande.
- Et solcelleanlæg har visuel indflydelse på oplevelsen af det nærmeste omkringliggende landskab.
- Projektområdet er ikke udpeget som bevaringsværdigt landskab/særligt værdifulde landskaber i Herning og Holstebro Kommuneplaner. Mod vest er større områder på Skovbjerg Bakkeø udpeget som bevaringsværdige/særligt værdifulde landskaber og mod øst er områder langs Storå udpeget som bevaringsværdige/særligt værdifulde landskaber.
- Projektområdet er ikke udpeget som område med specifik geologisk bevaringsværdi i Herning og Holstebro Kommuneplaner. Ca. 1 km vest for området ligger den østligste kant af det store geologiske interesseområde omkring Skovbjerg Bakkeø som indgår i Miljø- og Fødevareministeriets oversigt over værdifulde geologiske områder.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Selv om projektet ikke placeres inden for bevaringsværdige landskaber udpeget i kommuneplanerne, kan specielt vindmøllerne med deres udbredelse, højde og synlighed, og i nogen grad også solcelleanlægget, have betydning for oplevelsen af de omkringliggende landskaber, herunder de bevaringsværdige landskaber.

Der skal redegøres og vurderes for projektets landskabelige påvirkning af nærværende bevaringsværdige landskaber og landskabet i øvrigt. Vindmøllernes påvirkning af landskabet skal visualiseres fra såvel nær-, mellem-, og fjernzone. Visualiseringerne skal illustrere vindmøllerne og solcelleanlægget set fra strategiske punkter i landskabet. Fokuspunkter er nærmeste naboer, bebyggelser og befærdede veje, steder med udsigt til visuelt samspil med møllegrupper og andre tekniske anlæg, og steder med kulturhistoriske og landskabelige værdier. Visualiseringerne skal vise vindmøllen med den største rotor. Den kumulative effekt som sammenhæng mellem nye og eksisterende vindmøller, solcelleanlæg og motorvej skal indgå i redegørelse og vurderinger.

Forventes ikke belyst i miljøkonsekvensrapporten

Projektområdet ligger ikke inden for område med geologisk bevaringsværdi og geologiske bevaringsværdier der dermed ikke vil blive direkte påvirket. Emnet skal derfor ikke belyses i miljøkonsekvensrapporten. Indirekte vil emnet indgå gennem belysning af den landskabelige påvirkning.

Fredede områder, fortidsminder og kulturarv

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Der findes to mindre fredede områder omkring projektområdet. Omkring 800 meter mod øst, på østsiden af Hovedvej 18, ligger et fredet egekrat- og hedeområde, og ca. 400 meter sydøst for området til solcelleanlæg ligger et fredet område med syv gravhøje langs Vindingvej. På større afstande ligger fredede områder med udsigter ud over det omkring liggende landskab f.eks. Yllebjerg Bakkeø og Trehøje.
- I og omkring den sydlige del af projektområdet ligger der adskillige gravhøje med 100 meter beskyttelseslinjer omkring. De ansøgte vindmølleplaceringer berører ikke disse. Solcelleanlægget skal som udgangspunkt respektere fortidsmindebeskyttelseslinjerne.
- To kirker ligger inden for en afstand af 4,5 km (nærzonen) til mølleområdet: Tvis Kirke (ca. 4,3 km afstand) og Aulum Kirke (ca. 3,8 km afstand). Herudover ligger Vinding Kirke lige uden for nærzonegrænsen.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Fredede områder

Det skal afklares, om projektet kan have betydning for den visuelle oplevelse af de fredede områder. Se beskrivelse herom i afsnittet "Landskab".

Fortidsminder

Der skal redegøres for påvirkningen af de nærmeste omkringliggende gravhøje og beskyttelseslinjerne omkring dem. Ved væsentlig visuel påvirkning af gravhøjene redegøres der herfor og påvirkningen visualiseres. Holstebro Museum og Museum Midtjylland anbefaler forudgående undersøgelser af de arealer, hvor vindmøller, solceller, adgangsveje mv. vil blive placeret.

Kulturarv

Der skal redegøres for det visuelt-landskabelige forhold mellem kirker, og anden eventuel kulturarv, og det ansøgte projekt. Såfremt der vurderes at være et væsentligt udsyn fra en kirke til projektområdet, eller at vindmøllerne vil blive at se foran eller bag ved kirken, på steder hvor kirken fremtræder som et væsentligt kulturelement i landskabet, skal der udføres visualiseringer og påvirkningen skal vurderes. Se endvidere krav til belysning af landskabelig påvirkning i afsnittet "Landskab".

Forventes ikke belyst i miljøkonsekvensrapporten

En fredningsbestemmelse er oftest rettet mod selve det fredede område og ikke områderne udenfor. Der skal dermed ikke indgå redegørelse for de fredede områder, medmindre projektet har betydning for den visuelle oplevelse, som beskrevet i afsnittet ovenfor. Hvis de nærmeste fredninger mod forventning omfatter arealerne uden for de fredede områder **skal** der redegøres for påvirkningen af de fredede områder.

Biologisk mangfoldighed

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Der ligger ingen internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) i projektområdets umiddelbare nærhed. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Ovstrup Hede med Røjen Bæk ca. 10 km øst for projektområdet.
- Kendskab til bilag IV-arter i området er begrænset. Der er kendskab til forekomst af spidssnudet frø i en sø ca. 400 meter nordvest for nordligste vindmølle. Det formodes at der kan være flagermus i området, herunder i bygninger.
- Der findes §3-beskyttede vandløb i og i nærheden af projektområdet.
- Lundby Bæk løber gennem projektområdet.
- Der ligger enkelte §3-områder på længere afstand fra projektområdet.
- Den sydlige del af projektområdet ligger inden for skovbyggelinjen omkring et mindre skovareal nord for Aulumvej/Vindingvej.
- Der er etableret faunapassage over motorvejen.
- Solcelleanlægget kan, især hvis det indhegnes, være en hindring for dyrenes frie bevægelighed.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der redegøres for de nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder og påvirkning af disse vurderes.

Bilag IV-arter

Områdets forekomst af Bilag IV-arter og projektets eventuelle påvirkning af disse skal undersøges, vurderes og beskrives. Her skal også indgå undersøgelse af om boliger mv. der forventes nedrevet er yngle- og rasteområde for flagermus.

Beskyttede naturområder

Projektets påvirkning af § 3 beskyttede vandløb inden for projektområdet undersøges, vurderes og beskrives.

Projektet berører ikke direkte en række beskyttede vandløb, hede-, mose- og engarealer uden for projektområdet, men eventuel grundvandssænkning kan påvirke vandløb, mose- og engarealer. Se beskrivelse herom i afsnittet "Vand, jord, luft".

Flora

Projektet etableres primært på dyrkede marker i omdrift, og projektets påvirkning af den naturlige fauna forventes at blive minimal. Emnet belyses i det omfang den naturlige fauna eventuelt påvirkes.

Fauna

Områdets dyreliv, herunder fugle, skal beskrives og påvirkningen af disse skal undersøges, vurderes og beskrives. Projektets påvirkning af faunapassagens funktionalitet skal indgå.

Skovbyggelinjen

Projektets beliggenhed inden for skovbyggelinjen skal beskrives og vurderes med udgangspunkt i skovbyggelinjens formål.

Jord, vand, luft og klima

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Holstebro Kommune har kendskab til, at der drænes meget i området ved St. Soels - der er ikke kendskab til, hvordan der specifikt drænes i vindmølleområdet. Dræningen indikerer, at grundvandet kan stå højt i området.
- I det lavereliggende terræn nord nordøst for den nordligst beliggende vindmølle har der under motorvejsbyggeriet været problemer med "levende" bund, der medførte at jorden skred ved gravning i området.
- Energianlægget producerer energi og sparer miljøet for emissioner af CO₂ og luftforurenende stoffer.
- Nærmeste kortlagte forureninger ligger 600 - 800 meter øst for projektområdet.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Grundvand

Det skal undersøges og beskrives, hvorledes det sikres, at der ikke ødelægges dræn ved etablering af fundamenterne.

For at få viden om jordbundsforholdene og grundvandsstanden skal der udføres geotekniske undersøgelser. Det skal i den forbindelse undersøges om eventuel pumpning af vand, ved etablering af fundamenter, kan nedsives på de omkringliggende arealer uden risiko for afstrømning til de omkring liggende vandløb. Såfremt undersøgelserne viser, at det oppumpede grundvand, ikke kan nedsives på terrænet, men vil skulle udledes til et af de omkringliggende vandløb, skal der foretages undersøgelse af, hvor meget jern der vil være i vandet der oppumpes.

Såfremt undersøgelserne viser, at grundvandet skal sænkes i forbindelse med etablering af fundamenterne skal der redegøres for bortledning af vandet, sænkningstragtens udbredelse, og der skal foretages vurderinger af, hvorledes sænkning af grundvandet vil påvirke eventuelle bygninger, vandhuller, våd natur og forurenede områder inden for sænkningstragtens udbredelsesområde.

Klima

Der skal redegøres for projektets forventede elproduktion og sparede emissioner ved en gennemførelse af projektet. Besparelserne sættes i relation til den energi og det materialeforbrug, der indgår ved produktionen af vindmøller og solcelleanlæg og etablering af projektet.

Forurening

Det skal beskrives om projektet medfører risiko for spild og udsivning af forurenende stoffer, herunder risiko for private drikkevandsforsyninger, og hvordan dette i så fald forhindres.

Materielle goder, herunder infrastruktur, tekniske anlæg og minkfarme

Fakta/kendt viden om projektet og omgivelserne

- Der står flere grupper af vindmøller inden for projektområdets nærzone. I projektområdets umiddelbare nærhed står der tre grupper med 68-75 meter høje vindmøller. Endvidere står der en husstandsmølle ved ejendommen Søjborgvej 6.
- Projektområdet ligger umiddelbart vest for den nye motorvej mellem Herning og Holstebro.
- Der ligger pelsdyrfarme i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Eksisterende vindmøller

Der skal redegøres for samspillet mellem de nye vindmøller og eksisterende vindmøller inden for en afstand på $28 \times$ totalhøjden (svarende til 3.920 m), jf. Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller. I redegørelsen skal indgå om og hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig. Samspillet med øvrige eksisterende vindmøller i området skal indgå som en del af landskabsundersøgelserne som beskrevet i afsnittet "Landskab".

Veje

Både solceller og særligt vindmøllernes betydning for trafikanter, der passerer forbi ad omkringliggende veje og den nye motorvej, skal undersøges, vurderes og beskrives, herunder vingernes skyggekast på motorvejen samt lysreflektioner fra solcellerne. Afstandskrav ift. motorvejen skal indgå i beskrivelsen. Den visuelle påvirkning kan indgå som en del af landskabsundersøgelserne.

Det skal afklares, om projektet medfører omlægning af eksisterende grus- og markveje i området og om projektet kan have betydning for de lokales brug af vejene.

Arealanvendelse

Der skal redegøres for det samlede arealoptyag, særligt i forhold til arealkrævende solcelleanlæg, og dets betydning for udtagningen af landbrugsjord og evt. øvrige arealanvendelser.

Pelsdyrfarme

Vindmøllers påvirkning af pelsdyrfarme skal beskrives og vurderes i forhold til de eksisterende pelsdyrfarme i nærområdet.

Nettilslutning

Opstillingen af nye vindmøller vil medføre en øget strømproduktion i lokalområdet og kan give behov for udvidelse af kapaciteten i det eksisterende el-net. Det bør afklares, i hvilket omfang opførelsen af nye vindmøller kan medføre afledte effekter i form af behov for nye kabelføringer og/eller udvidelse af transformerstationer uden for vindmølleområdet.

Telekæder

Som en del af miljøundersøgelsen bør det afklares, om opstillingen af vindmøller kan

have betydning for radio- og telekæder i området. I så fald bør der enten ske en tilpasning af møllernes placering, som tager hensyn til en uforstyrret signaldrift, eller det bør undersøges, om der er muligheder for omdirigering af signalerne.

Lufttrafik

Vindmøllerne skal udstyres med belysning af hensyn til lufttrafikken. Belysningstypen afhænger af de lokale forhold. I den videre undersøgelse bør det afklares, om de militære og civile flyvezoner har indflydelse på vindmølleprojektet for at få et præcist billede af krav til lysmarkeringen på vindmøllerne.

Samspillet mellem faktorerne

Fakta /kendt viden om projektet og omgivelserne

- Der står andre vindmøllegrupper i projektområdets nærhed der påvirker landskabet visuelt og med støj og skyggekast.
- Projektområdet ligger op ad motorvejen.

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

Samspillet mellem faktorerne i afsnittene ovenfor undersøges, vurderes og beskrives. Herunder indgår den kumulative effekt i forhold til eksisterende vindmøller og motorvejen.

Andet

Belyses i miljøkonsekvensrapporten

§ 20, stk. 2 nr. 4 beskriver mindsteindhold vedrørende alternativer. Herning og Holstebro Kommuner ønsker at miljøkonsekvensrapporten ud over 0-alternativet skal belyse et alternativ for den vindmølletype der ligger inden for det anbefalede harmoniforhold, og et alternativ for et projekt uden solcelleanlægget.